

Βασίλειον ιεράτευμα (Σοφία Καυκοπούλου, υπ. δρ Θεολογίας-Μουσικός)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

«Οι προφήται ως είδον, οι απόστολοι ως εδίδαξαν, η Εκκλησία ως παρέλαβεν, οι διδάσκαλοι ως εδογμάτισαν, η Οικουμένη ως συμπεφρόνηκεν, η χάρις ως έλαμψεν, η αλήθεια ως αποδέδεικται, το ψεύδος ως απελήλαται, η σοφία ως επαρρησιάσατο, ο Χριστός ως εβράβευσεν· ούτω φρονούμεν, ούτω λαλούμεν, ούτω κηρύσσομεν Χριστόν τον αληθινόν Θεόν ημών...»

Η ερμηνεία των χωρίων τής Αγίας Γραφής, δεν μπορεί να γίνη ανεξάρτητα από την διδασκαλία των Πατέρων τής Εκκλησίας, από την ίδια την ζώσα Παράδοση τής Εκκλησίας. Προκειμένου να προβούμε σε ερμηνεία λοιπόν, θα χρησιμοποιήσωμε τον οδοδείκτη μας· την διδασκαλία των Πατέρων τής Εκκλησίας. Αυτή η διδασκαλία, δίδει ή μάλλον αποδίδει, την πρέπουσα σημασία στο θεόδοτο νόημα τού κειμένου των Γραφών, μακρυνά από κάθε προτεσταντική, «αυτόνομη» μελέτη χωρίς πνευματικό, αλλά μόνον επιστημονικό υπόβαθρο.

Η θεοπνευστία των Γραφών, στην οποία πολλάκις αναφερόμαστε, έγκειται στην διά τού Αγίου Πνεύματος Ενέργεια τού Θείου στοιχείου στις πράξεις και τα λόγια των Προφητών, Αποστόλων, Ευαγγελιστών, που συγκροτούν την Αγία Γραφή, ενώ ενεργεί επίσης στους Πατέρες τής Εκκλησίας, οι οποίοι ερμηνεύουν τον Θείο λόγο. Μία ερμηνεία που δεν μπορεί να ολοκληρωθή και να τελεσφορήση εκτός τής Εκκλησίας.

Πολύ κατατοπιστικά, ο σπουδαιότατος π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ λέει: «Εάν διακηρύξωμεν ότι η Γραφή είναι αυτάρκης, απλώς την εκθέτομεν εις υποκειμενικήν, αυθαίρετον ερμηνείαν, και έτσι την αποκόπτομεν από την ιεράν πηγήν της. Η Γραφή μας δίδεται εις την Παράδοσιν. Είναι το ζωτικόν επίκεντρον τής αποκρυσταλλώσεως. Η Εκκλησία, ως το Σώμα τού Χριστού, προηγείται μυστικώς και είναι πληρεστέρα τής Γραφής. Αυτό δεν περιορίζει την Γραφήν ούτε ρίπτει σκιάν επ' αυτής. Αλλ' η αλήθεια μάς αποκαλύπτεται όχι μόνον ιστορικώς. Ο Χριστός ενεφανίσθη και συνεχίζει να εμφανίζεται ενώπιόν μας όχι μόνον εις την Γραφήν, αλλ' αποκαλύπτεται αμεταβλήτως και αδιακόπως εις την Εκκλησίαν, εις το ιδικόν Του Σώμα...». Επίσης, ο πολύς π. Ιωάννης Ρωμανίδης, στηριζόμενος στον Άγιο Συμεών τον νέο Θεολόγο, κάνει λόγο για την διάκριση μεταξύ Ακτίστων ρημάτων με τα οποία βιώνεται η αποκάλυψη (βλ. Β' Κορ. ιβ', 4) και κτιστών ρημάτων, νοημάτων και εικονισμάτων, με τα οποία μεταφέρεται αυτή η Άκτιστη πραγματικότητα.

Είναι σφάλμα να συγχέεται η Γραφή με την αποκάλυψη, καθώς η προσπάθεια για επιστροφή στην παράδοση τής Βίβλου, την λεγομένη βιβλική θεολογία, συνοδευόμενη από άγνοια ή υποτίμηση για όλη την μετέπειτα εκκλησιαστική παράδοση, είναι προτεσταντικής προελεύσεως και απορρίπτει την σημασία των Πατέρων για την αποσαφήνιση τού Δόγματος και την οργάνωση τής εκκλησιαστικής ζωής. Άρα, δεν υπάρχει διάκριση ανάμεσα στα «είδη» τής Θεολογίας, ούτε συνίσταται διαφορά στην ερμηνεία των ι. Κειμένων από τούς Πατέρες. Βεβαίως, καθείς ως άνθρωπος, χρησιμοποιεί την δική του γλώσσα για να εξηγήσει τα Θαυμάσια τής Πίστεως, αναλόγως με την μόρφωση, τα τάλαντα ή τον λόγο για τον οποίο καλείται να ομιλήσει, ή τον αποδέκτη των λόγων του· ωστόσο όλα προέρχονται από το Άγιον Πνεύμα.

Πολλές φορές, έχομε ακούσει τον όρο «βασίλειον ιεράτευμα», χωρίς ωστόσο να μπορούμε να αποσαφηνίσωμε το περιεχόμενο. Πολύς λόγος έχει γίνει και γίνεται, ενώ προκαλεί συχνά αντίλογο ανάμεσα στους θεολόγους. Όντως, στην Αγία Γραφή υπάρχουν μερικά χωρία που κάνουν λόγο για «ιεράτευμα άγιον», ή «βασίλειον ιεράτευμα», όμως αυτά τα χωρία πρέπει να ερμηνευθούν ορθόδοξα, μέσα από τις πατερικές ερμηνευτικές αναλύσεις και όχι με τον τρόπο τής υποκειμενικής θεώρησης τού Προτεσταντισμού.

Ο Απόστολος Πέτρος στην Α΄ Καθολική του επιστολή γράφει: «και αυτοί ως λίθοι ζώντες οικοδομείσθε οίκος πνευματικός, ιεράτευμα άγιον, ανενέγκαι πνευματικής θυσίας ευπροσδέκτους τω Θεώ δια Ιησού Χριστού» (Α΄ Πέτρ. β΄, 5). Πασίφανής η ερμηνεία αυτή, αναφέρεται στις πνευματικές θυσίες που προσφέρονται στον Θεό και όχι μόνον στο λειτουργικό Καθήκον των ιερέων. Συνεχίζει ο Απόστολος Πέτρος: «υμείς δε γένος εκλεκτόν, βασίλειον ιεράτευμα, έθνος άγιον, λαός εις περιποίησιν, όπως τας αρετάς εξαγγείλητε τού εκ σκότους υμάς καλέσαντος εις το θαυμαστόν αυτού φως» (Α΄ Πέτρ. β΄, 9). Ο όρος «Βασίλειον Ιεράτευμα» δεν αναφέρεται σε βασιλείς και ιερείς ή απλώς στους βαπτισθέντες, αλλά σε αυτούς που είναι «βεβαπτισμένοι» και «βεβαιόπιστοι», όπως διδάσκει ο άγιος Συμεών ο νέος Θεολόγος, και μετέχουν της θεοποιού ενεργείας του Θεού.

Ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης λέγει: «Και πάνω εις όλα, θυσία των χριστιανών η ευάρεστος τω Θεώ είναι, το να θυσιάζουν και να αφιερώνουν όλες τας επιθυμίας τής ψυχής, και τού σώματός των εις τον Θεόν, απεχόμενοι από κάθε πάθος και ακαθαρσίαν. Περί ης γράφει και παρακαλεί τούς χριστιανούς ο μακάριος Παύλος λέγων: “Παρακαλώ υμάς αδελφοί δια των οικτιρμών τού Θεού, παραστήσαι τα σώματα υμών θυσίαν ζώσαν, αγίαν, ευάρεστον τω Θεώ την λογικήν λατρείαν υμών”. (Ρωμ. ιβ΄, 1) και τρόπον τινά κάθε χριστιανός όλος ψυχή και σώματι, είναι ο ναός τού Θεού...». Ο Ευαγγελιστής Ιωάννης στην Αποκάλυψη, αναφέρεται στο ότι

οι Χριστιανοί με το Βάπτισμα, το Χρίσμα και την εκκλησιαστική ζωή είναι βασιλείς και ιερείς («Εποίησας αυτούς τω Θεώ ημών βασιλείς και ιερείς, και βασιλεύσουσιν επί της γης», βλ. Απ. ε', 10). Ο Αρέθας Καισαρείας, ερμηνεύοντας το «βασίλειον ιεράτευμα», αναφέρεται στην νίκη εναντίον των παθών και την πνευματική θυσία που γίνεται από εκείνους που αγωνίζονται τον καλό αγώνα τής πίστεως.

Σε αυτά και αρκετά ακόμη χωρία τα οποία παραλείπομε, χωρίς αυτό να σημαίνει πως είναι ήσσονος σημασίας, διαβλέπομε το πλήρες νόημα τού όρου «βασίλειον ιεράτευμα» (ή άγιον ιεράτευμα), το οποίο σχετίζεται με την πνευματική ζωή τού ανθρώπου και την βίωση τής Χάριτος τού Τριαδικού Θεού. Ο όρος «βασίλειον ιεράτευμα» συνδέει το βασιλικό και το ιερατικό χάρισμα κοινωνώντας την Βασιλεία των Ουρανών. Αποτελεί Θείο χάρισμα σε όσους πορεύονται προς την θέωση, ζώντας σύμφωνα με τις επιταγές τής πίστεως.